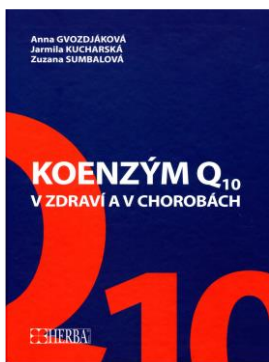

Predstavujeme nové knihy

Gvozdjaková A., Kucharská J., Sumbalová Z.: Koenzým Q₁₀ v zdraví a v chorobách

Herba: Bratislava, 2020, 157 s.

Jednou z hlavných úloh, ktoré rieši pracovný tím pod vedením prof. RNDr. Anny Gvozdjakovej, DrSc., je nový medicínsky odbor Mitochondriálna medicína. Množstvo prioritných výsledkov autori prezentovali na svetových vedeckých fórach, publikovali v popredných vedecko-odborných časopisoch v zahraničí i doma, zaslúžene obhájili viaceré prvenstvá v danej oblasti. Profesorka

Anna Gvozdjaková s kolektívom spolupracovníkov z Farmakobiochemického laboratória III. internej kliniky LF UK a UNB patrí k popredným svetovým odborníkom v oblasti Mitochondriálnej medicíny.

Súčasnú knižnú dielo nadväzuje na predchádzajúce knižné publikácie (Mitochondrial Medicine, 2008, Mitochondriálna medicína a koenzým Q₁₀, 2017, a recent Advances in Mitochondrial medicine and Coenzyme Q₁₀, 2018).

Mitochondriálna medicína patrí k najrýchlejšie sa rozvíjajúcim interdisciplinárnym oblastiam experimentálnej aj klinickej medicíny. Prispieva k novým pohľadom na patofyziológiu a patobiochémiu viacerých kardiovaskulárnych, neurologických ochorení, ale aj ďalších stavov, ako napríklad procesu starnutia, či prevencie rôznych ochorení.

Predložená monografia poskytuje súhrn súčasných poznatkov o mitochondriálnych ochoreniach z rôznych pohľadov. Autorky približujú podrobnejšie históriu objavu koenzýmu Q₁₀, osobnosť prof. F.L. Crane a spoluprácu s ním. Kniha prináša ucelené informácie nielen o koenzýme Q₁₀ ale aj diagnostický význam a prínos jeho stanovovania a diagnostický význam merania bioenergetiky mitochondrií u rôznych pacientov. Zásadnou kapitolou je kapitola o koenzýme Q₁₀ v zdraví a chorobách.

Nasledujú hlavné kapitoly knihy venované metabolickým neprenosným chorobám, podpornej liečbe KVCH, účinku koenzýmu Q₁₀ pri liečbe statínmi, významu koenzýmu Q₁₀ pri liečbe a prevencii onkologických chorôb, u pacientov s ochorením obličiek, diabetes mellitus, pri starnutí a ochrane organizmu v starobe, pri neurodegeneračných ochoreniach (Alzheimerova choroba), ale aj u detí s autizmom, u pacien-

tov s poruchami plodnosti. Autorky analyzujú vplyv polarizovaného svetla na koenzým Q₁₀ a mitochondrie, hľadajú vysvetlenia pre prevenciu stresu a vyslovujú hypotézu o novom mieste účinku H₂ v mitochondriách (Q-cyklus). Za významnú považujem aj časť o hladovaní a teórii regeneračnej diéty na organizmus. Nadväzujúcou kapitolou je vplyv sezónnych variácií na bioenergetiku mitochondrií a vplyv pitia prírodnej minerálnej vody na funkciu mitochondrií a koenzým Q₁₀ v myokarde. Veľmi aktuálna je aj kapitola, v ktorej autorky predkladajú hypotézu, že terčom vírusu SARS-Cov-2 môže byť bioenergetika mitochondrií a koenzým Q₁₀.

Oceňujem, že autorky predkladajú túto knižnú publikáciu ako zdroj pre štúdium nepovinne voliteľného predmetu pre medikov. Najnovšie informácie, dokonca vo forme hypotéz môžu byť pre študentov skutočne mimoriadne inšpirujúce a môžu byť podnetom pre sústavnejšie štúdium najnovšej medicínskej literatúry.

Kniha je venovaná prof. MUDr. Jánovi Gvozdjakovi, DrSc., jednej z najväčších osobností slovenskej kardiológie, ktorý získal medzinárodné uznanie svojimi výsledkami v oblasti štúdia metabolizmu myokardu a kardiomyopatií. Bol medzi prvými, kto štúdium kardiovaskulárnych chorôb posunul na štúdium subcelulárnych procesov. Je preto logickým vyjadrením jeho úsilia, že práve výskumná skupina z jeho pracoviska položila základy mitochondriálnej medicíny v kardiológii. Predložené knižné dielo je pokračovaním jeho odkazu a výrazom vďaky za osobný príklad a odborné vedenie. Rovnako ako uvedenie profesora J. Gvozdjaka do Dvorany slávy slovenskej medicíny SLS.

Rukopis je veľmi dobre spracovaný a obsahovo rozložený, vhodne doplnený farebnými obrázkami a tabuľkami, ktoré uľahčujú zrozumiteľnosť a podporujú vstiepiteľnosť nových informácií. V celom rukopise cítiť jednotiaci pohľad prvej autorky. Za každou kapitolou je zoznam použitej – aktuálnej literatúry.

Kniha je určená pre medikov študujúcich nepovinne voliteľný predmet, ale aj pre lekárov všetkých odborov, osobitne internistov všetkých špecializácií, pre praktické využitie v klinickej praxi, ale aj pre pregraduálne a postgraduálne vzdelávanie lekárov, farmaceutov a biochemikov. Knihu odporúčam aj pre doktorandov na teoretických aj klinických vedných odboroch.

MUDr. Marko Bernadič, MUDr. Inka Bernadičová
FN Trnava